

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖЕНО
Факультет гуманітарно-педагогічний
19 червня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ (ДІАГНОСТИКО-КОРЕКЦІЙНОЇ) ПРАКТИКИ**

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 053 Психологія

Освітня програма «Психологія»

Факультет: Гуманітарно-педагогічний

Розробник: доцент кафедри психології, кандидат психологічних наук,
доцент Оксана ОЛІЙНИК

Київ – 2025 р.

Опис навчальної (діагностико-корекційної) практики

Професійна діяльність психолога вимагає виконання найрізноманітніших завдань, що висувають особливі вимоги до особистості та профілю підготовки майбутнього фахівця. Психолог допомагає людям знаходити відповідні психічні ресурси щодо подолання поточних труднощів і кризових переживань, пошуку шляхів до своїх цілей у професійному житті й особистих стосунках, визначенні орієнтирів самоствердження. Компетентність психолога проявляється у наданні різних видів психологічної допомоги: профорієнтаційної, просвітницької та психопрофілактичної роботи; психологічного консультування; психодіагностики; психологічної корекції; психологічного супроводу; психологічної реабілітації та психотерапії.

Сфера діяльності психологів достатньо широка – заклади освіти (школи, дитячі садки), психологічні центри, приватні заклади психологічного консультування та психотерапії, тренінгові компанії, медичні заклади, соціальні служби, центри реабілітації, наркологічні служби, правоохоронні органи, рекрутингові агентства, служби з подолання наслідків надзвичайних ситуацій, на виробництві, у сфері реклами, у сфері спорту, у засобах масової інформації.

Специфікою професійної діяльності психолога є дотримання свого етичного кодексу, використання власного інструментарію роботи, структура і зміст діяльності, що відповідають функціональним обов'язкам фахівців.

Формування професійної компетентності майбутніх психологів у напрямі психологічної діагностики та корекції відбувається поступово упродовж усього терміну навчання, особливу роль у цьому процесі відіграє вивчення дисциплін: «Психодіагностика», «Психологічна корекція» та проходження студентами практики в установах, організаціях, закладах, де налагоджена діяльність психологів та психологічних служб.

Особливістю навчальної (діагностико-корекційної) практики є спрямування студентів на формування умінь і вироблення навичок проведення психодіагностики, встановлення психологічного діагнозу, організацію та проведення психокорекційної роботи, самостійне пізнання особливостей діагностичної та корекційної професійної діяльності психологів.

Організація практичної підготовки майбутніх психологів регламентується Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженим наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93, Інструкцією про практичне навчання студентів, Порядком проведення практичного навчання студентів Національного університету біоресурсів і природокористування України (від 12.08.2012 р.) та навчальним планом підготовки фахівців спеціальності «Психологія». Навчальна практика проводиться за наявності договорів на базах практичного навчання. Безпосереднє керівництво практикою покладене на керівника практики від навчального закладу (науково-педагогічний працівник) та керівника від бази практики (відповідальна особа – психолог установи/організації/закладу). Термін практики – 4 тижні (120 годин, 4 кредити).

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	(бакалавр)	
Спеціальність	053 «Психологія»	
Освітня програма	«Психологія»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів		
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	2	
Семестр	4	
Лекційні заняття	год.	год.
Практичні, семінарські заняття	год.	год.
Лабораторні заняття	год.	год.
Самостійна робота	год.	год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	6 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної (діагностико-корекційної) практики

Мета: набуття практичних умінь і навичок організації та проведення діагностичних досліджень; практичне застосування психодіагностичного інструментарію та прийомів обробки дослідницької інформації; набуття практичних навичок формулювання психологічних діагнозів та планування корекційної роботи.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов;

загальні компетентності (ЗК):

– у застосуванні набутих знань із соціальної психології у практичних ситуаціях (ЗК1),

– розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності та її предметної сфери (ЗК2),

– здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями із соціальної психології (ЗК4),

- здатність критично оцінювати інформацію, що стосується соціальної психології, уміти розрізняти наукову і популярну соціальну психологію (ЗК5),
 - здатність приймати обґрунтовані рішення щодо підбору методу дослідження того чи іншого соціально-психологічного явища (ЗК6),
 - здатність генерувати нові ідеї щодо причинно-наслідкових зв'язків у розвитку та виникненні тих чи інших психологічних процесів, станів і властивостей індивіда, які проявляються в результаті його включення у відносини з іншими людьми, у різні соціальні групи; психологічних процесів, станів і властивостей різних соціальних груп як цілісних утворень (ЗК7),
 - навички міжособистісної взаємодії у процесі виконання проблемно-пошукових і професійно-орієнтованих завдань (ЗК8),
 - здатність працювати в команді, розв'язуючи навчальні проблемно-пошукові та професійно-орієнтовані завдання (ЗК9),
 - здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку соціальної психології як науки, її місця у системі наукових та практичних знань про особистість і суспільство та у розвитку суспільства (ЗК11),
- спеціальні (фахові) компетентності (СК):
- здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом соціальної психології (СК1),
 - здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку соціально-психологічних та масових явищ (СК2),
 - здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (СК3),
 - здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел (СК4),
 - здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (СК5),
 - здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову у т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни): добирати і впроваджувати необхідні психодіагностичні методики, корекційні, психотренінгові методи, вести психологічну консультативну бесіду, застосовувати психотерапевтичні техніки відповідно до запитів клієнтів (СК8),
 - здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу щодо виникнення та функціонування психологічних процесів, станів і властивостей індивіда, які проявляються в результаті його включення у відносини з іншими людьми, у різні соціальні групи; психологічних процесів, станів і властивостей різних соціальних груп як цілісних утворень (СК9),
 - здатність дотримуватися норм професійної етики у застосуванні методів дослідження соціально-психологічних та масових явищ (СК10),
 - здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (СК11).

Програмні результати навчання (ПРН):

- аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати соціально-психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання (ПРН1),

- розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ контексті професійних завдань (ПРН2),
- здійснювати пошук інформації з різних джерел, у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (ПРН3),
- обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги (ПРН 5),
- презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефаківців як рідною мовою, так і іноземною (ПРН 8),
- пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання) (ПРН 9),
- формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію (ПРН10),
- ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення професійно-орієнтованих завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості (ПРН14),
- відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (ПРН15),
- знати та розуміти етичні принципи професійної діяльності психолога (ПРН16),
- демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності (ПРН17);
- вживати ефективних заходів щодо збереження та підтримання здоров'я – власного й оточення (ПРН18).

Бази практики

Навчальна (діагностико-корекційна) практика студентів напряду підготовки «Психологія» проводиться на базі середніх загальноосвітніх шкіл та Інтегровано-ресурсних центрів міста Києва, що відповідає вимогам Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України (08.04.1993 р.), а також Порядку проведення практичного навчання студентів Національного університету біоресурсів і природокористування України (від 12.08.2012 р.).

Зміст практики

Навчальна (діагностико-корекційна) практика студентів передбачає неперервність та послідовність її проведення при отриманні потрібного обсягу практичних знань та умінь відповідно до ОС «бакалавр».

Головною метою цієї практики є ознайомлення студентів із практикою психодіагностики та психологічної корекції як видами психологічної допомоги та надання можливості виробити вміння проводити психодіагностику та психокорекцію. У результаті практики студенти мають набути навичок психодіагностики та психологічної корекції завдяки спостереженню роботи досвідчених психологів, самостійного проведення психодіагностичного дослідження та корекційної роботи, аналізу проведеної роботи під час інтерв'язів та суперв'язів.

Під час практики поглиблюються та закріплюються теоретичні знання з дисциплін «Психодіагностика» та «Психологічна корекція», а також інших дисциплін навчального

плану: «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Соціальна психологія», «Патопсихологія», окрім того поглиблюються знання з окремих проблем психодіагностики та психологічної корекції шляхом підбору фактичного матеріалу для виконання індивідуальних завдань.

Основні напрями організації навчальної (діагностико-корекційної) практики:

- індивідуальна психодіагностика;
- групова психодіагностика;
- індивідуальна психокорекція;
- групова психокорекція.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

№	Зміст і види роботи	Групи	Практичні заняття, год	Самостійна робота, год	Всього годин
1	Проходження інструктажів з техніки безпеки та охорони праці на базах практики. Ознайомлення із нормативно-правовою документацією, якою регламентується діяльність психолога-діагноста на базі практики. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним завданням.	Усі	3	3	6
2	Ознайомлення із напрямками роботи психолога-діагноста (коректора) на базі практики: вивчення документації (план роботи, реєстрація запитів, проведеної психодіагностики та психологічної корекції, звітність). Спостереження роботи психолога-діагноста (коректора) на базі практики. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.	Усі	3	3	6
3	Спостереження роботи психолога-діагноста (коректора) на базі практики. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.	Усі	3	3	6
4	Спостереження роботи психолога-діагноста (коректора) на базі практики. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.	Усі	3	3	6

5	Спостереження роботи психолога на базі практики. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.	Усі	3	3	6
6	Проведення індивідуальної психодіагностики. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.	Усі	3	3	6
7	Проведення індивідуальної психодіагностики. Аналіз проведеної роботи з психологом. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.	Усі	3	3	6
8	Проведення індивідуальної психодіагностики. Аналіз проведеної роботи з психологом. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.	Усі	3	3	6
9	Проведення індивідуальної психодіагностики. Аналіз проведеної роботи з психологом. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.	Усі	3	3	6
10	Проведення індивідуальної психодіагностики. Аналіз проведеної роботи з психологом. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.	Усі	3	3	6
11	Проведення групової психодіагностики. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.	Усі	3	3	6
12	Проведення групової психодіагностики. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.	Усі	3	3	6
13	Проведення групової психодіагностики. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.	Усі	3	3	6

14	Формулювання психологічного діагнозу на основі проведених психодіагностичних обстежень. Спостереження та аналіз надання психологічних послуг учням, їх батькам та вчителям. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.	Усі	3	3	6
15	Формулювання психологічного діагнозу на основі проведених психодіагностичних обстежень. Спостереження та аналіз надання психологічних послуг учням, їх батькам та вчителям. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.	Усі	3	3	6
16	Спостереження за роботою фахівців щодо проведення індивідуальної психологічної корекції. Робота над індивідуальним творчим завданням. Оформлення щоденника практики. Підготовка звіту практики.	Усі	3	3	6
17	Спостереження за роботою фахівців щодо проведення групової психологічної корекції. Робота над індивідуальним творчим завданням. Оформлення щоденника практики. Підготовка звіту практики.	Усі	3	3	6
18	Розробка корекційної (розвивальної) програми на основі отриманих експериментальних даних і встановленого психологічного діагнозу. Підбір видів і форм психокорекційної роботи. Робота над індивідуальним творчим завданням. Оформлення щоденника практики. Підготовка звіту практики.	Усі	3	3	6
19	Розробка корекційної (розвивальної) програми на основі отриманих експериментальних даних і встановленого психологічного діагнозу. Підбір видів і форм психокорекційної роботи. Робота над індивідуальним творчим завданням. Оформлення щоденника практики. Підготовка звіту практики.	Усі	3	3	6

20	Оформлення звітної документації: звіту практики, індивідуального творчого завдання, щоденника практики, посвідчення про направлення на практику, відгук установи. Захист звіту навчальної (діагностико-корекційної) практики.	Усі	3	3	6
Усього		Усі	60	60	120

Організація і керівництво навчальною практикою

Відповідальність за організацію, проведення і контроль практики покладається на керівників НУБІП України та керівників від баз практики.

Навчально-методичне керівництво та виконання програм практики забезпечує кафедра психології НУБІП України.

Безпосередньо організацію практики та контроль за її проведенням здійснюють завідувач, НПП кафедри психології та керівники від баз практики.

До керівництва практикою студентів залучаються досвідчені НПП кафедри та кваліфіковані фахівці від установ/організацій/закладів (баз практики).

До обов'язків керівника практики від університету входить:

- 1) контроль за підготовленістю бази практики;
- 2) забезпечення проведення усіх організаційних заходів перед виходом студентів на практику:
 - інструктаж про проходження практики, техніку безпеки;
 - ознайомлення студентів з програмою практики;
 - узгодження з керівником від бази практики;
 - організація виконання індивідуальних завдань студентів;
 - надання студентам-практикантам необхідних документів (направлення, програма, щоденник, календарний план);
 - повідомлення студентів про систему звітності з практики, яка затверджується кафедрою, а саме: подання письмового звіту, виконання індивідуального завдання, заповнення щоденника практики;
- 3) консультування студентів протягом проходження практики;
- 4) забезпечення разом із керівником від бази практики високої якості проходження практики студентами згідно з програмою;
- 5) контроль та забезпечення відповідних умов проходження практики студентів, проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці та техніки безпеки;
- 6) контроль за виконанням студентами програми практики, правил внутрішнього трудового розпорядку бази практики, ведення або організація ведення таблицю відвідування студентами бази практики;
- 7) інформування кафедри про хід практики;
- 8) прийняття заліків із практики у складі відповідної комісії;
- 9) методичне і наукове керівництво підготовкою звітів проходження практики;
- 10) організація захисту студентами звітів;
- 11) подання на кафедру письмового звіту про проведення практики, звітів студентів із зауваженнями та пропозиціями щодо поліпшення практики.

Керівництво установи/організації/закладу (бази практики) доручає керувати практикою студентів кваліфікованому фахівцю відповідного напрямку, до обов'язків якого входить:

- 1) ознайомлення студентів з діяльністю установи/організації/закладу;
- 2) забезпечення студентів робочими місцями;
- 3) допомога студентам у виконанні програми практики;
- 4) організація для студентів бесід, передбачених програмою практики;
- 5) методичне керівництво і консультації студентів-практикантів з питань практики;
- 6) контроль за виконанням студентами програми практики, правил внутрішнього трудового розпорядку бази практики.

Обов'язки безпосередніх керівників, призначених базами практики, визначаються в окремих розділах договорів на проведення практики.

Студенти під час проходження практики зобов'язані:

- 1) до початку практики отримати від керівника практики з боку університету консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- 2) у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;
- 3) вивчати і суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії, внутрішнього розпорядку бази практики;
- 4) нести відповідальність за виконану роботу;
- 5) вести щоденник практики;
- 6) зібрати необхідний для виконання індивідуального завдання матеріал;
- 7) здати і захистити звіт з практики, своєчасно скласти залік з практики.

Документація, облік, контроль і оцінка практики

Під час практики студент працює за індивідуальним планом роботи і веде щоденник. У щоденнику відображається зміст проведеної студентом роботи, записуються спостереження, роздуми, а також зауваження керівників практики.

По завершенні терміну проходження навчальної практики студенти подають таку документацію:

- посвідчення про направлення на практику;
- щоденник практики;
- звіт про проведenu роботу;
- відгук установи про практиканта з оцінкою його роботи;
- індивідуальне завдання (програма психодіагностичного дослідження, протоколи з інтерпретацією дослідницьких даних, додатки (матеріали обстеження), корекційно-розвивальна програма).

Документація здається керівнику практики.

Звіт із практики має уміщувати: титульний аркуш, вступ, два розділи, висновки, список опрацьованих документів, додатків (за необхідністю).

Титульний аркуш оформляється відповідно до вимог і має бути підписаним студентом, керівником практики.

Зміст звіту з практики вміщує розширений опис виконаних завдань відповідно до тематичного плану та індивідуальних творчих завдань дослідницького характеру.

Щоденник із практики підписується керівниками та скріплюється печаткою від бази практики.

Загальні рекомендації щодо ведення щоденника

1. Щоденник повинен відображати усю роботу студента.
2. Записи у щоденнику слід вести вчасно та регулярно.
3. У щоденнику мають бути відображені:
 - а) календарний графік проходження практики;
 - б) запис спостережуваних заходів;
 - в) коротку інформацію про сутність індивідуальної діяльності практиканта;
 - г) відгук і оцінку керівника;
 - д) робочі записи практиканта;
 - е) висновок керівника від закладу вищої освіти про проходження практики студентом.

Підбиття підсумків практики

Підсумок практики. Підсумком проходження студентом навчальної (діагностико-корекційної) практики є виконання належним чином поставлених керівником практики тематичних та індивідуальних завдань безпосередньо на базах практики.

По завершенні терміну практики студенти письмово звітують про виконання програми та індивідуальних завдань. Загальна форма звітності студента про практику – це подання письмового звіту та щоденника практики, підписаних і оцінених безпосередньо керівником від університету та від бази практики.

Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри, а загальні підсумки всіх практик підводяться на звітній конференції з практики.

Зміст звіту. Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх тематичних та індивідуальних завдань програми, висновки і пропозиції. Орієнтовний обсяг звіту становить до 10 сторінок.

Звіт уміщує такі структурні елементи:

1. Титульний аркуш (містить назву закладу вищої освіти, кафедри, тему індивідуальної творчої роботи, факультет, спеціальність, курс, групу, прізвище та ініціали студента, який підготував завдання, а також керівника практики, який перевіряв його виконання) (*див. Додаток А*).
2. Вступ (зазначається база практики, мета і завдання практики) (обсяг – 0,5 стор.);
3. Теоретична частина (обсяг – до 5 стор.):
 - інформація, отримана під час он-лайн зустрічі з практичним психологом інклюзивно-ресурсного центру(обсяг – 0,5 стор.);
 - підбір та аналіз запропонованих і знайдених самостійно відеоматеріалів, вебінарів, що розкривають особливості психодіагностичної діяльності в інклюзивно-ресурсних центрах (обсяг – до 2 стор.);
 - аналіз науково-практичної літератури, що розкриває особливості психодіагностичної роботи, підбір психодіагностичного інструментарію, формування програми психодіагностичного дослідження (обсяг – 2 стор.).
4. Практична частина (обсяг – 5 стор.):

- опис процесу та результатів психодіагностичного дослідження, формулювання психологічного діагнозу, складання протоколу з інтерпретацією дослідницьких даних;

- розробка корекційної (розвивальної) програми профілактичних заходів (*див. Додаток Б*);

- опис процесу та результатів психокорекційної роботи.

5. Висновки (обсяг – 1 стор.).

6. Література.

Примітка. У додаток до звіту входять:

1) матеріали діагностичного обстеження: протоколи діагностики;

2) стимульний матеріал, який використовувався в діагностичній роботі, бланки методик;

3) психодіагностична програма; 4) корекційна програма.

Оформлення звіту. Звіт оформляється за такими технічними вимогами: шрифт – Times New Roman, кегль – 14, інтервал – 1,5, абзацний відступ – 1,25, рівняння основного тексту – по ширині; поля сторінок – 2 см; нумерація сторінок – у верхньому правому куті.

3. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- захист проєктів;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- пірінгове оцінювання, самооцінювання.

4. Методи навчання:

- метод практико-орієнтованого навчання;
- проблемно-пошукові завдання, професійно-орієнтовані завдання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;

5. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

5.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Атестація студентів за результатами практики проводиться в останній день практики.

Захист звіту. Звіт із практики захищається студентом на загальній конференції перед комісією. До складу комісії входять керівники практики від університету і, за можливості, від баз практики, науково-педагогічні працівники кафедри.

Оцінювання практики. Загальна оцінка підсумків роботи студента-практиканта уміщує сумарне оцінювання:

- якості виконаної роботи під час практики (характеристика керівника практики);
- відвідування практики та оформлення щоденника практики;
- якості підготовки індивідуального творчого завдання;
- якості захисту звіту про практику (обґрунтованість, логічність, чіткість, переконливість у доповіді та відповідях на запитання).

Проходження студентам навчальної практики оцінюється так: *зараховано* та *не зараховано*.

Оцінювання здійснюється за такими показниками:

Зараховано – виконання програми практики та дотримання режиму практики відмінне, добре та задовільне, виконане індивідуальне творче завдання, отримання позитивного відгуку керівника від бази практики; якісне та своєчасне оформлення звіту; обґрунтованість, логічність, ясність, переконливість у доповіді та відповідях на запитання під час захисту звіту;

Не зараховано – виконання програми практики та дотримання режиму практики недбале та/чи неповне, отриманий негативний відгук керівника від бази практики; неякісне оформлення звіту; неякісне виконання індивідуального творчого завдання; необґрунтованість, нелогічність, непереконливість у доповіді та відповідях на запитання під час захисту звіту.

Оцінка за практику вноситься до заліково-екзаменаційної відомості та до залікової книжки студента за підписом керівника практики.

Студенту, який не виконав програму практики з поважних, підтверджених документально причин, може бути надано право її повторного проходження за індивідуальним графіком із фінансуванням усіх витрат на її організацію та проведення фізичними чи юридичними особами за окремим кошторисом.

Студент, який не виконав вимог практики або при повторному проходженні практики отримав у комісії «не зараховано», відраховується з числа студентів університету.

5.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

5.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Проведення навчальних занять, терміни та умови виконання навчальних завдань можуть бути адаптовані до запитів студентів із документально підтвердженими особливими потребами. Відповідальністю студента залишається вчасне надання таких документів. Відтермінування здачі завдань самостійної роботи у випадках хвороби чи якоїсь іншої вагомої для студента причини може бути дозволене за умови надання необхідної документації. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Відтермінування здачі екзамену може бути дозволене у випадку за умови погодження з деканатом.
--	---

Політика щодо академічної доброчесності:	Вступаючи на цей курс, студенти повинні дотримуватися норм поведінки, прописаних у Положенні про академічну доброчесність у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (https://nubip.edu.ua/node/12654). Студенти повинні знати та дотримуватись академічної доброчесності з усіх питань цього курсу. Порушення академічної доброчесності тягне за собою академічну відповідальність. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Самостійні роботи повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування лекцій та практичних занять з курсу є обов'язковим, воно забезпечує краще розуміння матеріалу, дає можливість простежити зв'язок між теоретичною інформацією та її прикладним аспектом, сформувати систему знань та ґрунтовно підготуватись до екзамену. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

Завдання для індивідуальної творчої роботи

1. Психодіагностика та корекція індивідуально-типологічних особливостей особистості;
2. Психодіагностика та корекція емоційно-вольової сфери;
3. Психодіагностика та корекція пізнавальних психічних процесів;
4. Психодіагностика та корекція інтелектуальної сфери та креативності;
5. Психодіагностика особистості. Діагностика типології та рис особистості;
6. Психодіагностика та корекція адаптивності-дезадаптивності особистості;
7. Психодіагностика та корекція мотиваційно-ціннісної сфери особистості;
8. Психодіагностика та корекція сфери самосвідомості;
9. Діагностика міжособистісних взаємин.

Перелік психодіагностичних методик за напрямками дослідження:

1. **Індивідуально-типологічні особливості (за вибором: темперамент, характер, здібності, спрямованість):**
 - методика визначення психологічної характеристики темпераменту;
 - методика визначення акцентуацій характеру К. Леонгарда;
 - методика визначення типу характеру за К. Юнгом;
 - методика виявлення комунікативних та організаторських здібностей;
 - методика діагностики спрямованості особистості Б. Басса. (Орієнтаційна анкета);
 - діагностика темпераменту за методикою в. В. Шпалінського, З. Г. Шелест;
 - визначення типу темпераменту за методикою Г. Айзенка.
2. **Емоційно-вольова сфера:**
 - опитувальник для діагностики здатності до емпатії А. Мехрабеана, Н. Епштейна;
 - методика вимірювання рівня тривожності Тейлора (адаптація Т.А.Немчинова);

- методика діагностики рівня соціальної фрустрованості Л.І.Вассермана (модифікація В.В.Бойко);
 - діагностика агресивності у дітей (опитувальник Басса-Дарки);
 - тест шкільної тривожності Філіпса;
 - методика «Почуття в школі» С.Левченко.
- 3. Пізнавальна сфера (за вибором: сприймання, пам'ять, мислення, уява, увага):**
- методика «Компаси» (сприймання просторових ознак);
 - методика «Сприймання часу» (вивчення індивідуальних особливостей сприймання часу);
 - методика «Провідна репрезентативна система»;
 - Тест Г. Мюнстерберга;
 - методика Е. Джекобсона (Дослідження обсягу короткочасної пам'яті);
 - методика «Три слова» для дослідження особливостей творчої уяви;
 - методика «Просторова уява» для дослідження особливостей просторової уяви;
 - методика «Уявне моделювання» для дослідження особливостей просторової уяви.
 - Методика «Виділення суттєвих ознак поняття»;
 - Методика «Четвертий зайвий. Визначення спільних рис»;
 - Методика «Виявлення розвитку словесно-логічного мислення»;
 - Методика «Розрізані фігурки» (Л.І. Переслені, О.І.Шуранова);
 - Методика «Віддалені асоціації».
- 4. Інтелект та креативність:**
- Тест інтелекту Р.Кеттелла;
 - Інтелектуальна шкала Векслера;
 - Тест інтелекту Р.Мейлі;
 - Тест вербального інтелекту (ТВІ);
 - шкала тестів розумового розвитку А.Біне-Т.Сімона;
 - Шкільний тест розумового розвитку (ШТУР);
 - Діагностика інтелекту за допомогою тесту Гудіноф-Харриса;
 - Методика «Творча оригінальність»;
 - Короткий тест творчого мислення (КТТМ);
 - Методика Е.Коуена «Мовні лабіринти»;
 - Методика П.Тюріна «Шахова дошка»;
 - Методика на визначення інтелектуальної лабільності.
- 5. Адаптивність-дезадаптивність особистості:**
- Методика «Визначення особистісної адаптивності школярів» (А.Фурман);
 - Тест Керна Йірсека;
 - Зорово-графічний гештальт-тест Л. Бендер;
 - Графічний диктант Д.Б. Ельконіна;
 - Методика «зразок і правило» (О.Л. Венгер) ;
 - Методика готовності до навчання у школі дітей шестирічного віку (Н.М. Стадненко, Т.Д.Ілляшенко, А.Г. Обухівська);
 - Експрес-діагностика готовності дітей до навчання у школі (Ю.З. Гільбух, С.Л. Коробко, Л.О. Кондратенко);

- Діагностична програма визначення психологічної готовності до шкільного навчання (Н.Гуткіна)

6. **Мотивація навчальної діяльності:**

- Методика «Вивчення мотивації молодшого школяра до навчання в школі» (О.Ануфрієва, С.Костроміна);

- Проективні методики діагностики мотивації (ТАТ, методика Люшера, Методика Роршаха тощо).

- Методика діагностики ступеня задоволеності основних потреб;

- Анкета для оцінювання рівня шкільної мотивації (за Н. Г. Лускановою);

- Методика вивчення мотивації в першокласників (за М. Р. Гінзбургом);

- Методика «Бесіда про школу» (за Т. О. Нежнові);

- Проективні методики діагностики мотивації навчання молодших школярів (методика малювання);

- Методика «Визначення домінування пізнавального або ігрового мотиву дитини» М.Ільїної;

- Методика «Пізнавальна потреба» (за В.Юркевичем);

7. **Інтереси та цінності школярів:**

- Методика дослідження ціннісних орієнтацій М. Рокича;

- методика «Вивчення ставлення до навчання» (Г.М.Казанцева);

- методика «Карта інтересів»;

8. **Самооцінка та рівень домагань:**

- Методика дослідження самооцінки;

- Методика Шварцладера «Визначення рівня домагань»;

- Методика з'ясування самоставлення „Який Я?”;

- Методика В. Г. Щур, С. Г. Якобсон „Драбинка”;

- Методика Дембо-Рубінштейн (модиф. А.Прихожан).

9. **Міжособистісні взаємини:**

- Проективна методика Рене Жиля «Міжособистісні стосунки дитини»;

- Дослідження типу сімейного виховання (Ейдемільлер);

- Експрес-методика по вивченню соціально-психологічного клімату в колективі О.С.Михалюка й А.Ю.Шалито;

- Методика оцінки психологічної атмосфери в колективі А.Ф.Фідпера;

- Методика діагностики міжособистісних та міжгрупових стосунків Дж.Морено «Соціометрія».

ЗАВДАННЯ НА ПРАКТИКУ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

«Затверджую»

Завідувач кафедри психології

к. психол. наук, доц.

Ірина МАРТИНЮК

«___» _____ 2025 р.

ЗАВДАННЯ НА ПРАКТИКУ

Студент(ка) _____

Спеціальність «Психологія»

Курс II група ...

Вид практики: навчальна (консультативна) практика

Термін проходження практики: з «06» квітня 2026 р. по «01» травня 2026 р.

Наказ на практику: № _____ від «___» _____ 2026 р.

База практики: ...

Перелік обов'язкових завдань:

1. Участь у настановчій конференції з питань організації і проведення практики на базі університету (отримання щоденника та завдань практики, направлення на практику, проходження інструктажу з техніки безпеки).
2. Участь у настановчих зборах на місцях практики.
3. Ознайомлення із нормативно-правовою документацією, якою регламентується діяльність психолога на місці практики.
4. Ознайомлення із системою взаємодії психолога та інших працівників бази практики.
5. Спостереження особливостей роботи психологів на базі практики.
6. Складання програми психодіагностичного дослідження.
7. Проведення індивідуальної психологічної діагностики за запитом клієнтів у кілька сесій.
8. Проведення групової психологічної діагностики за запитом клієнтів у кілька сесій.
9. Складання корекційно-розвивальної програми.
10. Виконання індивідуального завдання.
11. Підготовка звіту з практики.
12. Захист практики.

Тема індивідуального творчого завдання _____

Керівник практики від ЗВО _____ (_____)

Завдання прийняв до виконання _____ (_____)

«___» _____ 2026 р.

ОРІЄНТОВНИЙ КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ (ДІАГНОСТИКО-КОРЕКЦІЙНОЇ) ПРАКТИКИ

№	Години	Зміст і види роботи	Гр уп и	Прак тичні занят тя, год	Само стійн а робот а, год	Всь ого год ин	Відповідальні
1	9 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	Проходження інструктажів з техніки безпеки та охорони праці на базах практики. Ознайомлення із нормативно-правовою документацією, якою регламентується діяльність психолога-діагноста на базі практики. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним завданням.	Усі	3	3	6	керівник практики від ЗВО; керівник практики від бази практики
2	9 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	Ознайомлення із напрямками роботи психолога-діагноста (коректора) на базі практики: вивчення документації (план роботи, реєстрація запитів, проведеної психодіагностики та психологічної корекції, звітність). Спостереження роботи психолога-консультанта на базі практики. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.	Усі	3	3	6	керівник практики від ЗВО; керівник практики від бази практики
3	9 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	Спостереження роботи психолога-діагноста (коректора) на базі практики. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.	Усі	3	3	6	керівник практики від бази практики; керівник практики від ЗВО
4	9 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	Спостереження роботи психолога-діагноста (коректора) на базі практики. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.	Усі	3	3	6	керівник практики від бази практики; керівник практики від ЗВО
5	9 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	Спостереження роботи психолога на базі практики. Оформлення щоденника практики.	Усі	3	3	6	керівник практики від бази практики;

		Робота над індивідуальним творчим завданням.					керівник практики від ЗВО
6	9 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	Проведення індивідуальної психодіагностики. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.	Усі	3	3	6	керівник практики від бази практики; керівник практики від ЗВО
7	9 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	Проведення індивідуальної психодіагностики. Аналіз проведеної роботи з психологом. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.	Усі	3	3	6	керівник практики від бази практики; керівник практики від ЗВО
8	9 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	Проведення індивідуальної психодіагностики. Аналіз проведеної роботи з психологом. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.	Усі	3	3	6	керівник практики від бази практики; керівник практики від ЗВО
9	9 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	Проведення індивідуальної психодіагностики. Аналіз проведеної роботи з психологом. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.	Усі	3	3	6	керівник практики від бази практики; керівник практики від ЗВО
10	9 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	Проведення індивідуальної психодіагностики. Аналіз проведеної роботи з психологом. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.	Усі	3	3	6	керівник практики від бази практики; керівник практики від ЗВО
11	9 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	Проведення групової психодіагностики. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.	Усі	3	3	6	керівник практики від бази практики; керівник практики від ЗВО
12	9 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	Проведення групової психодіагностики. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.	Усі	3	3	6	керівник практики від бази практики; керівник практики від ЗВО
13	9 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	Проведення групової психодіагностики. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.	Усі	3	3	6	керівник практики від бази практики; керівник практики від ЗВО
14	9 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	Формулювання психологічного діагнозу на основі проведених психодіагностичних обстежень.	Усі	3	3	6	керівник практики від бази практики; керівник практики від ЗВО

		Спостереження та аналіз надання психологічних послуг учням, їх батькам та вчителям. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.					
15	9 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	Формулювання психологічного діагнозу на основі проведених психодіагностичних обстежень. Спостереження та аналіз надання психологічних послуг учням, їх батькам та вчителям. Оформлення щоденника практики. Робота над індивідуальним творчим завданням.	Усі	3	3	6	керівник практики від бази практики; керівник практики від ЗВО
16	9 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	Спостереження за роботою фахівців щодо проведення індивідуальної психологічної корекції. Робота над індивідуальним творчим завданням. Оформлення щоденника практики. Підготовка звіту практики.	Усі	3	3	6	керівник практики від бази практики; керівник практики від ЗВО
17	9 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	Спостереження за роботою фахівців щодо проведення групової психологічної корекції. Робота над індивідуальним творчим завданням. Оформлення щоденника практики. Підготовка звіту практики.	Усі	3	3	6	керівник практики від бази практики; керівник практики від ЗВО
18	9 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	Розробка корекційної (розвивальної) програми на основі отриманих експериментальних даних і встановленого психологічного діагнозу. Підбір видів і форм психокорекційної роботи. Робота над індивідуальним творчим завданням. Оформлення щоденника практики. Підготовка звіту практики.	Усі	3	3	6	керівник практики від бази практики; керівник практики від ЗВО
19	9 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	Розробка корекційної (розвивальної) програми на основі отриманих експериментальних даних і встановленого психологічного діагнозу. Підбір видів і форм психокорекційної роботи. Робота над індивідуальним творчим завданням. Оформлення щоденника практики. Підготовка звіту практики.	Усі	3	3	6	керівник практики від бази практики; керівник практики від ЗВО
20	9 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	Оформлення звітної документації: звіту практики, індивідуального творчого завдання, щоденника	Усі	3	3	6	керівник практики від бази практики;

практики, посвідчення про
направлення на практику, відгук
установи.

керівник практики
від ЗВО

Захист звіту навчальної
(діагностико-корекційної) практики.

Усього

Усі 60 60 120

6. Рекомендовані джерела інформації

1. Андрушко Я. С. Психокорекція: навч.-метод. посібник Львів: ЛьвДУВС, 2017. 212 с.
2. Галян І.М. Психодіагностика: навчальний посібник. 2-ге вид., стереотип. К.: Академвидав, 2011. 464 с.
3. Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Ельга, Ніка-Центр, 2004. 400с.
4. Мельничук О.Б. Психологічна діагностика: навчальний посібник для студентів подвійних спеціальностей із спеціальністю «Практична психологія». Київ: Каравела, 2013. 316 с.
5. Мельничук І.Я., Близнюкова О.М. Психокорекція [Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять студентів з навчальної дисципліни «Основи психокорекції»]. Кіровоград, 2018. 140 с.
6. Поліщук С.А. Методичний довідник з психодіагностики: навчально-методичний посібник. К.: Університетська книга, 2019. 442 с.
7. Фурман А.В. Психодіагностика особистісної адаптованості. Тернопіль: Економічна думка, 2003.
8. Чала Ю.М., Шахрайчук А.М. Психодіагностика: навчальний посібник / Ю.М. Чала, А.М. Шахрайчук. Харків: НТУ «ХПІ», 2018. 246 с.

ДОДАТКИ

Додаток А.

Зразок оформлення титульного аркуша звіту з практики

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Гуманітарно-педагогічний факультет**

Кафедра психології

**ЗВІТ
З ДІАГНОСТИКО-КОРЕКЦІЙНОЇ ПРАКТИКИ
на базі**

« _____ »

Виконав(ла):

студент(ка) 2 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
спеціальності 053 «Психологія»
П.І.Б.

Науковий керівник:

наук. ступінь, вчене звання,
П.І.Б.

Оцінка _____ (ПІБ членів комісії)
_____ (ПІБ членів комісії)
_____ (ПІБ членів комісії)

Структура психокорекційної програми:

ПСИХОКОРЕКЦІЙНА ПРОГРАМА

студента (ки) ____ групи

денної форми навчання . факультету

(прізвище, ім'я, по батькові)

Кодове ім'я клієнта _____

Стать _____ Вік _____

Формулювання проблеми (скарга) клієнта:

Мета психокорекційної програми:

Завдання психокорекційної роботи:

Форма психокорекційних занять (індивідуальна чи групова):

Організаційні особливості психокорекційної програми:

Методичні засоби:

Загальна кількість зустрічей:

Час психокорекційного заняття:

Кількість учасників:

Діагностичний етап

Дата

Метод діагностики психологічної проблеми

Результати психодіагностики

Установочний етап

Формулювання психологічного контракту (визначення мети психокорекційних занять та засобів їх досягнення).

Корекційний етап

Дата

Назва методики або техніки психокорекції та її опис (мета, процедурне забезпечення, час)

Опис особливостей виконання вправ клієнтом, зміст психокорекційного впливу

Етап оцінки ефективності корекційного впливу

Симптоматичні ознаки

Психологічної проблеми

Психологічні зміни, які повинні відбутися в результаті психокорекційної роботи

Ступінь реальних психокорекційних змін (відбулися повністю, частково, не відбулися).